

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 36760
Nom: Història del Dret
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 7,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1933 - Doble Grau en Dret i Economia	Facultat d'Economia	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1933 - Doble Grau en Dret i Economia	Asignaturas de primer curso	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

SORIA MOYA MONICA

RESUM

L'assignatura Història del Dret forma part de les matèries bàsiques del doble Grau de Dret/Economia. Té una càrrega de 7,5 crèdits, amb una duració cuatrimestral. Es pretén que l'estudiant adquirisca uns esquemes generals de comprensió sobre els drets presents en els territoris hispans al llarg de la història. S'incidirà especialment en els aspectes principals de les elaboracions de la ciència jurídica, el coneixement de les distintes fonts de creació en cada període historiogràfic i un acostament a algunes institucions jurídiques regulades per les dites fonts.

Part primera. Comprensió dels conceptes bàsics de l'assignatura. Què és història, dret, història del dret i quin abast té el terme espanyol. En segon lloc, es tracta de conèixer les direccions historiogràfiques principals tant de la història general com de la historiografia jurídica, en particular l'espanyola. També s'abordaran les qüestions generals imprescindibles que tenen a veure amb l'elaboració de treballs o assajos històric-jurídics així com la seua presentació (cita de bibliografia i fonts...).

Edat Mitjana. Anàlisi del Dret de l'Alta i la Baixa Edat Mitjana. Les relacions internobiliàries (feudovasallàtiques) i entre senyor i serf (feudo-senyorials). Haurà d'adquirir-se un coneixement genèric sobre l'expansió dels regnes cristians i les distintes realitats jurídiques que s'originen; açò suposa una mínima incursió en els principis del dret musulmà. Es fa especial insistència en la recepció del Dret comú. El Dret romà-justinianeu, el Dret canònic i el Dret feudal comú van suposar el substrat jurídic típic a

Occident durant segles, amb diferències i matisos segons els territoris i les èpoques. Organització i funcionament de les universitats i creació de la ciència jurídica en les facultats de Dret, centres exclusius de formació dels juristes a partir del segle XII. Estudi d'alguns exemples de legislació local (dret de frontera) i territorial (Partidas castellanés i Furs de València). Finalment, trets generals del Dret mercantil en l'àrea del Mediterrani i en l'Atlàntic.

Edat Moderna. La irrupció de la monarquia absoluta, l'increment de la legislació reial i l'elaboració de les recopilacions en la Monarquia Hispànica. Esquema del Dret en els territoris ultramarins fins a la seua independència en el segle XIX. Breu aproximació a la dèbil il·lustració espanyola i a alguns intents d'elaborar codis il·lustrats de la legislació. L'abolició del Dret foral públic dels territoris de la Corona d'Aragó i en particular l'abolició total del Dret valencià públic i privat. Finalment, es tracta de comprendre els canvis que en la ciència jurídica suposa la irrupció de l'humanisme jurídic, el racionalisme i les doctrines jurídiques de l'usus modernus pandectorum.

Edat Contemporània. Potser és la part més pròxima de l'assignatura a la nostra realitat jurídica, perquè en aquest període s'assenten les bases del Dret actual. Es tractarà de comprendre els principis generals del Dret des de la Revolució Burguesa, així com les normes principals (constituciones, codis, lleis especials i legislació no codificada).

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1933 - Doble Grau en Dret i Economia

Aprenentatge autònom.

Capacitat d'organització i de planificació.

Capacitat per adaptar-se a noves situacions.

Capacitat per adoptar una actitud sensible per temes de la realitat social, econòmica i mediambiental.

Capacitat per adquirir els coneixements bàsics d'argumentació jurídica.

Capacitat per adquirir els coneixements necessaris per sortir-se'n en la societat del coneixement i ser capaç d'utilitzar les TIC adequadament per poder avaluar, utilitzar i comunicar la informació jurídica.

Capacitat per adquirir una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i de desenvolupar la dialèctica jurídica.

- Capacitat per analitzar, comprendre i exposar les qüestions jurídiques d'una font històrica.
- Capacitat per a treballar en un context internacional.
- Capacitat per buscar, localitzar, analitzar i seleccionar correctament les distintes fonts d'informació jurídica.
- Capacitat per comunicar correctament de forma oral i escrita.
- Capacitat per conèixer, entendre i saber aplicar la interrelació del dret amb altres disciplines no jurídiques.
- Capacitat per crear i generar idees.
- Capacitat per desenvolupar un raonament crític.
- Capacitat per entendre el dret en la seua dimensió històrica i les diferències regulacions seqüenciades cronològicament.
- Capacitat per liderar equips de treball.
- Capacitat per llegir i interpretar textos jurídics.
- Capacitat per prendre decisions amb arguments jurídics.
- Capacitat per prendre iniciatives i tenir un esperit emprenedor.
- Capacitat per reconèixer i valorar la diversitat i la multiculturalitat.
- Capacitat per resoldre problemes en un context de conflicte.
- Capacitat per treballar en equip de manera coordinada.
- Capacitat per treballar en un equip de caràcter interdisciplinari.
- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'ensenyament secundari general, i se sol trobar a un nivell que, si bé recolza en llibres de text avançats, també inclou alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat de reunir i d'interpretar dades rellevants (normalment, dins la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre assumptes rellevants d'índole social,

científica o ètica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ

LLIÇÓ 1. CONCEPTE I HISTORIOGRAFIA JURÍDICA. Una idea del dret.- Historiografia jurídica.- Concepte i classificació de fonts.

2. EDAT MITJANA

LLIÇÓ 2. EL FEUDALISME Origen del feudalisme.- Estaments i classes socials.- Relacions feu-vasallàtiques i feu-senyorials.- Conquesta i repoblació hispànica.- El feudalisme català i el lleonès-castellà.

LLIÇÓ 3. EL DRET EN L'EDAT MITJANA Trets genèrics del dret en l'Alta Edat mitjana.- Drets locals: de la frontera al Fuero Juzgo.- Trets genèrics del dret en la Baixa Edat mitjana.-Orígens i organització del poder real.-

LLIÇÓ 4. DRET COMÚ I DRET MERCANTIL . El dret comú romà-canònic: cronologia, origen, causes i extensió.- Les universitats.- El dret mercantil de l'àrea mediterrània: els consolats.

LLIÇÓ 5. DRET CASTELLÀ I DRET VALENCIÀ De Ferran III a las Partidas i el Fuero Real.- L'Ordenament d'Alcalá.- Conquesta i repoblació de València.- La Costum .- Els Furs.- Vigència i prelatió de fonts.-

3. EDAT MODERNA

LLIÇÓ 6. LA MONARQUIA ABSOLUTA Unificació i organització de la Monarquia Hispànica.- Territori i conflictes polítics.- El règim senyorial: A) Intervenció del monarca; B) Els senyorius en la Península.

LLIÇÓ 7. LA LEGISLACIÓ DE L'EDAT MODERNA Trets generals.- Tipus de disposicions: forma de la norma i jerarquia.- Mecanismes de control legal.- Les recopilacions de lleis: concepte, tipus i raons de les recopilacions.- Dret d'Índies i institucions americanes.

LLIÇÓ 8. REFORMISME BORBÒNIC I NOVA PLANTA La guerra i l'abolició dels Furs de València.- L'Església i la noblesa.- Canvis institucionals.- Intentos de devolució dels furs.- La Nova Planta a Aragó i Catalunya.

LLIÇÓ 9. CIÈNCIA JURÍDICA I IL·LUSTRACIÓ Dret i universitats.- L'humanisme jurídic.- El usus modernus pandectarum.- El dret natural modern i els seus juristes.- Codis il·lustrats europeus i intentos de codificació a Espanya.

4. EDAT CONTEMPORÀNIA

LLIÇÓ 10. LA REVOLUCIÓ LIBERAL I EL DRET Cronologia, lleis i principis del dret. - La revolució i les seues causes. - Canvi social i dret de propietat.- La revolució a Espanya.

LLIÇÓ 11. CONSTITUCIONS ESPANYOLES Idees constitucionals i realitat del poder polític. - Estabilitat o canvi constitucional. - La Constitució de 1812. - La consolidació liberal (1833-1868). - La Revolució Gloriosa, la Restauració i la crisi del sistema (1868-1931).- La II República i el franquisme (1931-1975).

LLIÇÓ 12. LA CODIFICACIÓ LIBERAL El sentit dels codis liberals.- Codificació francesa i alemanya. - Codificació a Espanya.- Codi mercantil. - Codi penal.- Codi civil.

LLIÇÓ 13. L'ORDENAMENT JURÍDIC NO CODIFICAT L'administració pública, els seus orígens i principis organitzatius. - Orígens del dret laboral.- Primera legislació obrera.- Segona etapa del dret laboral.

LLIÇÓ 14. UNIVERSITAT I CIÈNCIA JURÍDICA Societat i juristes. Universitats i facultats.- Una anotació sobre la ciència jurídica.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	75,00
Total hores	75,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	24,00
Estudi i treball autònom	48,50
Preparació de classes	15,00
Preparació d'activitats d'avaluació	25,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	112,50

METODOLOGIA DOCENT

Classes presencials. És a dir, d'activitat en l'aula habitual de l'assignatura o del grup. Aquestes hores es distribuiran de la manera següent:

Classes teòriques: El professor exposarà i explicarà aquells elements fonamentals que deuen guiar els estudiants en l'estudi i comprensió del tema en qüestió. L'estudiant, per la seua banda, ha

decomprometre's activament en el procés d'aprenentatge per mitjà de la lectura, prèvia a l'explicació del professor, o en classe, en funció de l'organització del temps docent, d'aquells materials, manuals, monografies o textos proporcionats o indicats prèviament.

Activitats aplicades: En elles s'aprofundirà, a través de materials diversos (textos històrics i/o historiogràfics, jurídics, pel·lícules o documentals, debats, etc), en aquells aspectes que es consideren més importants o significatius dels temes. Aquestes classes seran participatives. La preparació i participació en les activitats aplicades seran obligatòries i objecte d'avaluació. Les sessions s'aprofitaran per a anar introduint i habituant l'estudiant en el maneig d'aquells materials i tècniques propis de la disciplina històrica i historicojurídica.

Activitats complementàries. Es programaran dins de l'activitat docent, activitats específiques de l'assignatura o de caràcter interdisciplinari o transversal, en coordinació amb els grups de la mateixa assignatura o amb altres assignatures, que ajuden a l'aprofundiment en alguns temes o problemes que es consideren d'interès. Per a les dites activitats es disposarà de l'organització docent i administrativa adequada i seran valorades oportunament en el marc del procés d'aprenentatge. Es realitzaran fora de les hores presencials en els horaris especialment dedicats a elles. Es proposa la visita guiada a l'edifici històric la Universitat de València en el carrer de la Nau, la visita al Reial Col·legi Seminari del Corpus Christi de València, així com una visita guiada a l'Arxiu del Regne de València. Es podrà organitzar l'assistència a alguna conferència o seminari amb ocasió d'algun esdeveniment o congrés històric que es pugui celebrar per la Universitat de València.

Activitats dirigides. Com a reforç a l'activitat realitzada en classe es programaran pel professor una sèrie d'activitats dirigides a l'alumne que poden consistir en lectures prèvies o complementàries, direcció de treballs, etc.

Assistència a tutories no programades. Els estudiants d'un grup podran assistir a les hores d'atenció a estudiants que té programades cada professor, per a realitzar consultes sobre qualsevol tema o aspecte relacionat amb l'assignatura i, si és el cas, el treball que estiga realitzant. La realització de les activitats complementàries fora del centre dependran de la seua viabilitat sanitària.

En el curs 2021-2022 tot el professorat s'acollirà al programa de tutories virtuals regulat per l'ACGUV200/2011 per atendre, d'aquesta forma, el 50% de les tutories que li corresponen. El 50% restants s'atendrà de forma presencial en les instal·lacions de la Universitat de València i en l'horari determinat i comunicat a aquest efecte. En aquest sentit, l'ús de la videoconferència síncrona, des del lloc i en l'horari de la tutoria presencial, serà una opció vàlida per a atendre-les.

Per a tots aquells estudiants vulnerables o afectats, s'adaptarà la metodologia a les següents activitats no presencials: Treballs individuals assignats.-Tutories per videoconferència.-Desenvolupament de projectes individuals- Altres (a especificar)

AVALUACIÓ

L'avaluació final de l'assignatura es realitzarà d'acord amb els següents percentatges:

- Examen final (oral o escrit): fins al 70%.

- Dinàmiques d'aprenentatge actiu en classe i activitats dirigides; proves objectives i treballs d'estudi previ; i activitats complementàries un mínim del 30%. Per a superar l'assignatura l'alumne ha d'obtenir, al menys, un 50% del percentatge assignat a l'examen.

Es permetrà que estudiants amb situacions especials (persones vulnerables o amb situacions que no els permeten assistir a classe) puguin realitzar la EC sense inconvenients. Així mateix, els qui valoren l'assistència a classe seran flexibles amb aquestes situacions.

Quan, en aplicació de les normes reglamentàriament previstes per al cas de coincidència d'exàmens, hi haja obligació de realitzar la prova en una data diferent de l'oficial, el professor responsable podrà canviar la modalitat de l'examen, tot i mantenint el mateix nivell d'exigència i dificultat que per a l'examen realitzat amb caràcter general a la resta del grup.

L'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua i haja sigut avaluat d'aquesta, en el supòsit de no presentar-se a la prova final en la data oficial d'examen (tant en 1a com en 2a convocatòria) obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT.

BIBLIOGRAFIA

- PESET, M. y otros, Lecciones de historia del derecho, Valencia 2020 TOMÁS Y VALIENTE, F., Manual de Historia del Derecho Español, Madrid, 2001. CLAVERO, B., Manual de historia constitucional de España, 3ª ed., Madrid, 1992. CLAVERO, B., GACTO, E., ALEJANDRE, J. A., Temas de historia del derecho, Sevilla, 1977-79. CORONAS GONZÁLEZ, S., Manual de Historia del Derecho Español, Valencia, 1996. ESCUDERO, J. A., Curso de historia del derecho. Fuentes e instituciones político-administrativas, Madrid, 2012. GARCÍA GONZÁLEZ, J., Historia del derecho español. Introducción y exposición cronológica, Valencia, 1979. Historia del derecho español, II, Textos, Valencia, 1977. MONTAGUT I ESTRAGUES, T. y MALUQUER DE MOTES I BERNET, C.J., Història del Dret Espanyol, Barcelona, 1999. PÉREZ PRENDES, J. M. Y AZCÁRRAGA, J. DE, Lecciones de Historia del Derecho Español, 3ª ed., Madrid, 1997. LORENTE, M. Y VALLEJO, J., Manual de Historia del Derecho, Valencia, 2012
- J.Mª Puyol Montero, Un balance de 25 años de historiografía histórico-jurídica en España (1973-1998) MASFERRER, A., OBARRIO, J.A., Textos de Historia del Derecho. Con cuestiones para su análisis y comentario. Dykinson, 2009 HESPANHA, A. M., História das instituições. Epocas medieval e moderna, Coimbra, 1982.